

ОТГОВОРИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

ПО СПЕЦИАЛНИЯ ДОКЛАД НА ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА

Световен алианс за борба с изменението на
климата (+)

Резултатите не отговарят на амбициите

Съдържание

I. ОТГОВОРИ НА КОМИСИЯТА НАКРАТКО	2
II. ОТГОВОРИ НА КОМИСИЯТА НА ОСНОВНИТЕ КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ НА ЕСП.....	3
1. Цялостно въздействие на инициативата GCCA+	3
2. Основна цел на географския обхват на инициативата GCCA+	5
3. Видимост и осведоменост относно инициативата GCCA+	7
III. ОТГОВОРИ НА КОМИСИЯТА НА ПРЕПОРЪКИТЕ НА ЕСП	9
1. Препоръка 1: Насочване на подкрепата към лицата, които са засегнати в най-голяма степен от изменението на климата	9
2. Препоръка 2: Включване на извлечените поуки в бъдещи водещи инициативи за световно развитие.....	10

В настоящия документ са представени отговорите на Европейската комисия на констатациите и оценките, които се съдържат в специален доклад на Европейската сметна палата в съответствие с член 259 от [Финансовия регламент](#), и трябва да бъдат публикувани заедно със специалния доклад.

I. ОТГОВОРИ НА КОМИСИЯТА НАКРАТКО

Комисията приветства този специален доклад на Европейската сметна палата (ЕСП). Инициативата „Световен алианс за борба с изменението на климата +“ (GCCA+) е водеща инициатива на Европейския съюз, която има за цел да помогне на най-уязвимите страни в света да се справят с отрицателните последици от изменението на климата.

Приемането на Парижкото споразумение на 21-вата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) през 2015 г. се оказва от ключово значение за засилване на ролята на инициативата GCCA+ като инструмент за подпомагане на усилията на държавите партньори за прилагане на споразумението.

Що се отнася до доказването на **цялостното въздействие** на инициативата GCCA+, докато оценките показваха, че отделните проекти имаха положителен принос за действията в областта на климата, техният краен ефект върху способността на държавите бенефициери да увеличат устойчивостта спрямо изменението на климата ще трябва да се разглежда заедно с други интервенции, финансирани от ЕС и на други донори, включително тези на държавите — членки на ЕС.

По отношение на **географския обхват**, след приемането на Парижкото споразумение е разширен обхватът на действие на GCCA+ и видовете целеви държави, за да се включат както действия за адаптиране, така и за смекчаване на изменението на климата в уязвимите държави, за да се улесни преходът към устойчиво на климата бъдеще с ниски нива на въглеродни емисии. Все пак трябва да се има предвид, че GCCA+ не е единственият източник на финансиране, насочен към най-слабо развитите държави (НСРД) и развиващите се малки островни държави (РМОД), които са силно уязвими към последиците от изменението на климата. По време на жизнения цикъл на инициативата GCCA+ са осъществени други свързани с климата интервенции, финансирани от ЕС и на други донори. Предвид ограничения размер на наличните средства за GCCA+, трябваше да се направи избор по отношение на държавите, към които те да бъдат насочени. В този контекст политическата и институционалната нестабилност в някои държави и/или липсата на условия за сигурност в тази област в необходимата степен, заедно с необходимостта от по-мощно разгръщане на резултатите, постигнати по време на първата фаза на инициативата в някои държави, изиграха роля при избора на проекти в някои държави спрямо други.

Що се отнася до **видимостта и осведомеността** относно инициативата, Комисията насочва вниманието към многобройни канали за комуникация, използвани от инициативата за осъществяване на комуникация относно нейните дейности (публикации, публикуване на постинги на платформата Saracity4Dev, уебсайтове, канали в YouTube, дейности, предприети на голям брой регионални и международни форуми и др.). От децентрализирания характер на инициативата следва, че освен няколко инициативи, ръководени от централата на Комисията, няколко други инициативи се провеждат на местно равнище, което вероятно води до по-ниска оценка на цялостния обхват.

По време на многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. международното сътрудничество на ЕС се финансира по Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС — Глобална Европа). ИССРМС — Глобална Европа следва географски подход, според който по-голямата част от средствата се разпределят чрез пакети по държави и региони (68 милиарда евро от 79,5 милиарда евро) с ограничено финансиране, отпуснато за глобални тематични инициативи. Що се отнася до финансирането на борбата с изменението на климата, по-мощната амбиция на ЕС в областта на климата намери отражение в настоящата МФР, като

30 % от финансирането от ИССРМС — Глобална Европа са предназначени да допринесат за действия в областта на климата в сравнение с 20 % по време на последната МФР. Освен това след поемането на нов ангажимент от председателя Фон дер Лайен по време на речта за състоянието на Европейския съюз през 2021 г., към целта бяха добавени още 4 милиарда евро, което е еквивалентно на общ принос в областта на климата от 35 %.

В този контекст тематичният пакет „Глобални предизвикателства“ на ИССРМС — Глобална Европа не беше достатъчен, за да може инициативата GCCA+ да продължи и през периода 2021—2027 г. В резултат на това по-голямата част от програмите за действия в областта на климата вече са интегрирани в националните и регионалните многогодишни индикативни програми (МИП). Всеки национален и регионален пакет е адаптиран към нуждите на държавата/региона и към стратегическите приоритети на ЕС там, включително по отношение на изменението на климата. Извлечените поуки за най-добрите практики, свързани с GCCA+, включително проучване на възможностите за оползотворяване на адаптацията от Механизма за подкрепа към GCCA+, ще бъдат от съществено значение за разработването и изпълнението на нови ефективни действия, свързани с изменението на климата. Новият механизъм за подкрепа за национално определен принос (НОП) ще замени Механизма за подкрепа към GCCA+ и заедно с други механизми за техническа помощ, като част от центъра на знанията за Зеления пакт, ще предлага подкрепа както на държавите партньори, така и на делегациите на ЕС при разработването и изпълнението на финансирани от ЕС действия, насочени към смекчаване на последиците и адаптиране към изменението на климата и намаляване на риска от бедствия.

II. ОТГОВОРИ НА КОМИСИЯТА НА ОСНОВНИТЕ КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ НА ЕСП

1. Цялостно въздействие на инициативата GCCA+

Световният алианс за борба с изменението на климата (GCCA) е създаден от ЕС през 2007 г. с цел да се започне диалог с най-уязвимите общности за това по какъв начин те да бъдат подкрепени за успешно адаптиране към отрицателните последици от променящия се климат. През 2014 г. целта на GCCA+ беше да отговори на новите условия за управление на изменението на климата в международен план след 2015 г. Оттогава насам инициативата е основана на два стълба: диалог по политиката и техническа и финансова подкрепа за прилагането на националните политики за адаптиране към изменението на климата и смекчаване на последиците, свързани с него. По линия на инициативата беше продължена подкрепата за уязвими държави, главно за най-слабо развитите държави (НСРД) и развиващите се малки островни държави (РМОД), увеличавайки тяхната устойчивост, така че да се адаптират към изменението на климата и да засилят съпътстващите ползи за смекчаване на последиците.¹

По отношение на способността на инициативата GCCA+ да докаже, че е увеличила устойчивостта на държавите партньори към отрицателните последици от изменението на климата², Комисията подчертава, че в съществуващата литература за действията в областта на климата се посочва, че размерът на финансовите ресурси, необходими за посрещане по подходящ начин на потребностите за адаптиране на развиващите се държави, е значително

¹ „Плюсът“ в GCCA+.

² Вж. следните констатации на ЕСП: III, 41, 43 и 44.

по-голям от равнищата на международното публично финансиране за борба с изменението на климата, които понастоящем се предоставят от развитите държави³. Към това съображение се отнася и фактът, че финансирането за адаптиране представлява миноритарен дял в портфейла за финансиране на борбата с изменението на климата на донорите, който е насочен основно към смекчаване на последиците от изменението на климата. Всъщност дялът на финансирането за адаптиране, предоставено и мобилизирано от развитите държави, започна да нараства постепенно едва от 2017 г., а през 2020 г. се повиши от 22 % на 37 % от общия размер.⁴ Като част от този процес Комисията предоставя сравнително балансиран размер на финансирането за адаптиране и смекчаване на последиците. В този контекст Комисията би искала да подчертае, че макар отделните проекти на GCCA+ да са имали положителен принос за действията в областта на климата, техният краен ефект върху способността на държавите бенефициери да повишат устойчивостта към изменението на климата ще трябва да бъде разгледан заедно с други интервенции, финансирани от ЕС и други донори. Въпреки че е малко вероятно проектите на GCCA+ сами да са довели до промени в цялата държава, свързани с по-висока устойчивост, съществува вероятност те да са оказали положително въздействие върху някои от показателите за уязвимост, от които се състои многоизмерният индекс ND-GAIN (например измерение, свързано с качеството на нормативната уредба). Освен това причините за евентуално отстъпване на дадена държава на по-задна позиция в класацията съгласно ND-GAIN могат да бъдат многобройни и да се дължат на екологични, политически и социално-икономически фактори, които са извън контрола на действията в рамките на GCCA+.

Способността на дадена държава да реагира на отрицателните последици от изменението на климата зависи също от нейната способност да разработва, прилага и оценява подходящи действия. Включването на адаптирането в държавната политика е от решаващо значение за успешното формулиране и прилагане на национални, поднационални и секторни планове за адаптиране. Освен това то може да спомогне за укрепване на цялостния капацитет за адаптиране на дадена държава и едновременно с това да предостави възможности за вземане на инвестиционни решения, които са по-устойчиви по отношение на изменението на климата. Инициативата GCCA+ допринесе в голяма степен за разширяване на възможностите на държавите партньори да идентифицират въздействието, да разбират уязвимостите и съответно да изготвят национални, поднационални и секторни стратегии за адаптиране, които от своя страна биха могли да бъдат превърнати в национално и поднационално планиране за адаптиране. Като подкрепя държавите при разработването на политики и действия, насочени към повишаване на тяхната устойчивост към последиците от изменението на климата на национално и местно равнище, както и като пряко насърчава по-силната глобална ангажираност и обмен, GCCA+ спомогна за изграждането на основата на действията в областта на климата (включително например първите национални стратегии за борба с изменението на климата и първото поколение национално определен принос) в редица НСРД и РМОД, чиито ресурси в тази насока са ограничени. В оценките на отделните проекти тази роля на GCCA+ е призната и оценена положително, но цялостното въздействие на тази подкрепа не може да бъде измерено изцяло.

И накрая, друг аспект, който трябва да се вземе предвид, е фактът, че много държави не разполагат с подходящите механизми за оценка на целите си за адаптиране. Както се посочва

³ Заслужава да се отбележи, че ЕС и неговите държави членки и ЕИБ са най-големият източник на международно публично финансиране за борба с изменението на климата в света. През 2020 г. техният принос надхвърли 27 милиарда щатски долара, което представлява една трета от общата сума от 83 милиарда щатски долара, предоставени от държавите донори през същата година.

⁴ ОИСП, 2022 г. Climate Finance Provided and Mobilised by Developed Countries in 2016-2020. На разположение на адрес: Climate Finance Provided and Mobilised by Developed Countries in 2016-2020: Insights from Disaggregated Analysis | en | ОИСП.

в Доклада на ЮНЕП за разликите по отношение на адаптирането от 2022 г.⁵ (стр. 12), наличието на такива механизми е изключително важно, за да се улеснят все по-ефективните действия за адаптиране с течение на времето. Този аспект следва да бъде взет предвид при оценката на способността на ГССА+ да повиши устойчивостта на държавите към последиците от изменението на климата, тъй като програмите за развитие разчитат и на наличието на национални механизми за мониторинг и докладване.

ЕСП смята, че постоянният акцент върху изграждането на капацитет през двете фази на програмата се дължи на факта, че обучени специалисти от персонала напускат, което от своя страна намали наличните ресурси за системно увеличаване на мащаба на конкретни успешни действия⁶. В това отношение Комисията би искала да добави, че изграждането на капацитет продължава да е изключително важен въпрос, тъй като представлява една от трите форми на подкрепа за развиващите се държави, предвидени в Парижкото споразумение (финансиране, изграждане на капацитет и трансфер на технологии). Наложил се да бъдат предприети коригиращи действия по отношение на високото текучество на персонала — процес, който е извън контрола на проектите на ГССА+, като например непрекъснато изграждане на капацитет с цел поддържане на нивото на компетентност на държавата бенефициер достатъчно високо, за да продължи изпълнението на действията в областта на климата. Освен това, тъй като правителствата на партньорските държави редовно участват в разработването на проекти, те имаха възможност да канализират собствените си потребности в проектите. Поради това Комисията смята, че включването на изграждането на капацитет при разработването на проекти отговаря на нуждите на партньорите.

2. Основна цел на географския обхват на инициативата ГССА+

Комисията смята, че основната цел на инициативата е била диверсифицирана през втората фаза (2014—2020 г.).⁷ По-голямата географска концентрация на ГССА+ беше обусловена от промените в обстановката, свързана с международната политика в областта на климата. Напредъкът в международната политика в областта на климата означаваше, че Комисията също така имаше възможност да пренасочи начина, по който предоставя подкрепа чрез ГССА+.

Първо, инициативата ГССА+ постепенно разшири обхвата си на действие след приемането през 2015 г. на Парижкото споразумение относно изменението на климата като широкообхватно многостранно споразумение, по което ЕС и партньорските държави са поели ангажимент. Това, заедно със свързаната с ГССА цел на Глобалните обществени блага и предизвикателства (GPGC) за „улесняване на прехода към устойчиво на климата бъдеще с ниски нива на въглеродни емисии“, означава, че ГССА+ беше разширена, така че да включва както действия за адаптиране, така и действия за смекчаване на последиците в уязвимите страни, различни от РМОД и НСРД, и подкрепи постигането на национални ангажименти в областта на климата, като например национално определен принос (НОП) или национални планове за адаптиране. Например такъв беше случаят с Бразилия, която извлече полза от устойчивите агрохранителни системи и програмите за устойчиво управление на ландшафта, характеризиращи се със силни съпътстващи ползи по отношение на адаптирането и смекчаването на последиците. Включването на смекчаването на последиците сред допустимите дейности беше обосновано благодарение на увеличаващите се научни

⁵ <https://www.unep.org/resources/adaptation-gap-report-2022>

⁶ Вж. следните констатации на ЕСП: V, 21, 22, 23 и 70.

⁷ Вж. следните констатации на ЕСП: V, 46 до 49, 71.

доказателства за необходимостта от ограничаване на емисиите на парникови газове възможно най-рано, за да се допринесе за ограничаване на бъдещите разходи за адаптиране, както и за предотвратяване на загубите и щетите.

Второ, по отношение на факта, че финансирането от GССА+ не е достигнало до всички силно уязвими към последиците от изменението на климата НСРД, Комисията пояснява, че това се дължи на четири конкретни причини, наред с другото:

- а. ограниченото налично финансиране за GССА+ предполага, че е трябвало да се направи избор по отношение на подбора на държавите, включително относно възможността и ефикасността на финансирането на действия в областта на климата в определени държави по други инструменти или програми;
- б. фактът, че изменението на климата често не е определяно като приоритет в многогодишните програми на тези държави, ограничаваше възможността за отпускане на финансиране за действия в областта на климата по този канал. Приоритетите за сътрудничеството на ЕС с партньорските държави се съдържат в многогодишните програми. Тези приоритети се определят въз основа на принципа на отговорност на партньорските държави след обширни консултации и диалог по политиката с всички заинтересовани страни, включително националните и местните органи, гражданското общество и други донори;
- в. наличието на постоянна подкрепа от други донори или регионални програми, включително в рамките на вътрешния за АКТБ компонент на GССА+, не би оправдало предоставянето на допълнително двустранно финансиране на GССА+;
- г. в някои случаи, поради политическа и институционална нестабилност и/или от съображения за сигурност, сътрудничеството на ЕС трябваше да бъде насочено към други приоритети. Това важи с особена сила за нестабилните или (пост)конфликтните държави като Афганистан, Йемен, Сомалия и Централноафриканската република, чиито приоритети за развитие са насочени към по-краткосрочни нужди от помощ, например за повторно изграждане, икономическо възстановяване, изграждане на мира и хуманитарна помощ.

Трето, някои държави (основно РМОД), които не са уязвими в толкова голяма степен, получиха допълнително финансиране във втората фаза за надграждане на предишни или текущи дейности, с цел да допринесат за по-мощно разгръщане на резултатите, постигнати по време на първата фаза. По този начин Комисията се стреми да постигне целите на двата стълба на GССА+⁸. Освен това Комисията би искала да повтори, че подборът на държавите, които ще бъдат подкрепени, не се прави само въз основа на индекси на уязвимост, а включва и други критерии, като например качеството на отправеното искане и препоръките от съответните органи на държавата и/или делегацията на ЕС, състоянието на провеждания диалог относно изменението на климата между държавата и ЕС; политически фактори като стратегическо и/или засилено сътрудничество с определени държави; ролята, която държавата играе в преговорите по РКООНИК, и ангажимента към свързаните с нея процеси, както и усилията за изпълнение на свързаните с тях ангажменти.

⁸ Стълб 1: Насърчаване на диалога и споделянето на знания. Стълб 2: Предоставяне на техническа и финансова подкрепа за мерки за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него и за намаляване на риска от бедствия.

3. Видимост и осведоменост относно инициативата GCCA+

По време на първата фаза на инициативата GCCA+ дейностите по комуникация и осигуряване на видимост се извършваха основно в интернет. Във втората фаза на GCCA+ беше засилен акцентът върху обвързващата роля на управлението на знанията и комуникацията. Целта беше да се създаде солидна база от знания, включваща опит и практически инструменти за подкрепа и подобряване на националните политики и програми в областта на климата на партньорските държави; повишаване на осведомеността, обмена на информация, дейностите в мрежа и видимостта на всички равнища.

Що се отнася до степента на осведоменост относно инициативата GCCA+ на партньорските държави⁹, Комисията би искала да подчертае, че разгръщането на широкомащабна и продължителна комуникационна кампания за повишаване на осведомеността относно конкретна програма в много държави е сложно и свързано с високи разходи, както и че има вероятност ефективността на подобно начинание да е ограничена. Въпреки това информационната дейност относно инициативата GCCA+ е широко разпространена. За инициативата GCCA+ се публикуват много доклади и редовни публикации, за да се увеличи информацията относно дейностите. Например в хранилището на Capacity4dev¹⁰ са запазени 380 публикации и над 100 бюлетина се изготвят и достигат до аудитория от 5000 абонати. Уебсайтът www.gcca.eu представлява хранилище с подробна информация за свършената работа, както и съответният канал в YouTube¹¹. Същата функция играе и уебсайтът на вътрешния за АКТБ компонент на GCCA+ (www.intraacpgccaplus.org), който съдържа специален раздел за управление на знанията.

GCCA+ организира също глобални и регионални конференции за обмен на опит и изграждане на знания, по-специално съпътстващи прояви на всяка конференция на страните по РКООНИК¹². Дейности за повишаване на осведомеността относно инициативата бяха извършени на голям брой форуми, включително конференции на регионални икономически организации или регионални конференции в рамките на АКТБ, като тази в Руанда през 2019 г., където сътрудничеството с Международния съюз за опазване на природата и природните ресурси (IUCN) доведе до висока видимост на инициативата на регионално равнище. Тази тенденция намаля от началото на пандемията от COVID-19 през 2020 г.

Повишаването на осведомеността беше компонент в няколко програми на GCCA+, като по време на жизнения цикъл на инициативата повече от 20 кампании за повишаване на осведомеността стартираха в над 50 държави. Ето защо партньорските държави, в които се осъществява GCCA+, са запознати с инициативата и GCCA+ се използва за засилване на диалога по политиката с партньорските държави и регионалните организации. Механизмите за подкрепа на GCCA+ също си сътрудничиха при организирането на събития, а световният механизъм за подкрепа на GCCA+ се отнася до вътрешния за АКТБ компонент¹³.

⁹ Вж. констатации и оценки VIII, 45, 54–56 и 73 на ЕСП.

¹⁰ <https://europa.eu/capacity4dev/gcca-community/documents>

¹¹ <https://www.youtube.com/@GCCACommunity>

¹² Моля, вж. например: <https://www.gcca.eu/multimedia/why-nature-based-solutions-are-crucial-climate-and-resilience-eu-gccacop26-side-event>.

¹³ <https://www.gcca.eu/services/gcca-intra-acp>

В държави с ограничен бюджет за дейности за комуникация и осигуряване на видимост за отделните действия по GCCA+ делегациите на ЕС, централните служби на Комисията и механизмите на GCCA+ се обединиха, за да повишат осведомеността относно инициативата. Механизмът за подкрепа на GCCA+ например подкрепи заинтересованите страни в Мианмар за разработването на национална комуникационна стратегия, която имаше положителен ефект за интегрирането на изменението на климата в националните политики. Информацията за тези дейности щеше да бъде по-широко разпространена, ако бяха установени полезни взаимодействия с националните/поднационалните правителства и заинтересованите страни, свързани с проектите по GCCA+, което не винаги е било така.

Комисията смята, че текучеството на персонала в делегациите на ЕС, министерствата на съответните партньорски държави и организациите на заинтересованите страни би могло да доведе до загуба на институционална памет, а оттам и на осведомеността относно GCCA+, особено в държави, в които е осъществена само една интервенция през ранния етап на първата фаза на GCCA. Освен това практикуващите специалисти в агенциите за развитие на държавите членки, които работят в тази област, притежават по-добри познания за инициативата в сравнение с тези, които се намират в постоянните представителства в Брюксел.

В заключение оценката на общата осведоменост относно инициативата GCCA+ е сложен въпрос, който е свързан с поне два фактора. От една страна, естеството на тази многонационална децентрализирана програма създава трудности по отношение на последователното и еднакво разбиране на нейните действия от страна на получателите. От друга страна, голям брой въздействия, свързани с осведомеността и видимостта, не се записват или измерват последователно поради няколко причини (неизмерими контакти и взаимодействия между хората, липса на пълен контрол върху дейностите за популяризиране чрез официалните канали на партньорските държави, ограничено използване на социалните медии от голям брой бенефициери, ограничен бюджет/персонал, ангажиран с комуникациите, голямо текучество на персонала, факта, че изпълнителите не винаги цитират кои са донорите и т.н.).

III. ОТГОВОРИ НА КОМИСИЯТА НА ПРЕПОРЪКИТЕ НА ЕСП

1. Препоръка 1: Насочване на подкрепата към лицата, които са засегнати в най-голяма степен от изменението на климата

(Целеви срок за изпълнение: за действия, финансирани от януари 2024 г. нататък)

При финансиране на действия в областта на изменението на климата в развиващите се държави Комисията следва:

а) да избере показатели, базови и целеви стойности с цел измерване на крайните ефекти от дейностите

Комисията приема тази препоръка и ще я изпълни в рамките на Системата за мониторинг на изпълнението на „Глобална Европа“ (GEPMS). GEPMS е система за мониторинг на изпълнението, която се основава на поредица методически елементи, включително: i) определянето на набор от корпоративни показатели, по които всички програми се приканват да докладват (рамка за резултатите на „Глобална Европа“) и които се публикуват ежегодно, включително, за да докладват за постигнатия напредък по ИССРМС — Глобална Европа; ii) използването на логически рамки с техните показатели като основен инструмент за отчитане на резултатите, и iii) определянето на секторни и тематични основни показатели, които могат да бъдат избрани и включени в логическите рамки (вж. също SWD (2022) 22 final). На практика тази система понастоящем се въвежда в цялата организация чрез използването на нова информационна система (OPSYS), която ще бъде внедрена за първи път от януари 2023 г.

б) да определи амбициозни цели, като вземе предвид ситуацията във всяка държава, за дела на жените, които пряко се възползват от действията, и да постави по-голям акцент върху най-бедните домакинства

Комисията приема тази препоръка. Комисията ще я приложи в рамките на План за действие на ЕС относно равенството между половете за периода 2021—2025 г. В Плана за действие на ЕС относно равенството между половете за периода 2021—2025 г. е поставено изискване до 2025 г. в 85 % от новите външни дейности равенството между половете да е включено като важна или основна цел (показатели G1 и G2 съгласно показателя за политиката в областта на равенството между половете на ОИСП/Комитета за подпомагане на развитието), а в поне 5 % от тях равенството между половете да е включено като основна цел (показател G2). Това надхвърля изискването за достигане на определен процент от жените, които се възползват от действията пряко. По отношение на действия, при които полът е определен като важна цел (с показател G1), е необходимо да се гарантира, че:

- е извършен анализ на проекта/програмата от гледна точка на равенството между половете и констатациите от този анализ са използвани при разработването на програмата;
- има поне един резултат или показател, специално свързан с подобряването на равенството между половете;
- резултатите/показателите са представени с разбивка по пол, когато това е уместно;

- при оценката на програмата е включен ангажимент за наблюдение и докладване на свързаните с равенството между половете резултати, постигнати от програмата.

Броят на действията, при които равенството между половете е определено като важна цел, непрекъснато нараства през последните 10 години от приемането на първия план за действие на ЕС относно равенството между половете. В Доклада относно прилагането на инструментите за външна дейност на ЕС от 2022 г.¹⁴ е посочено, че в 70 % от всички програми, приети през 2021 г., равенството между половете е било определено като важна или основна цел.

Ще се постави по-силен акцент върху най-бедните домакинства в рамките на Плана за действие за борба с неравенството/използване на показателя за неравенство в зависимост от наличието на данни на равнище държава.

в) в случай на последователни действия, да подобри баланса между изграждането на капацитет и други дейности, за да се разшири мащабът на конкретните действия за адаптиране, които да достигат до повече хора, пряко засегнати от изменението на климата.

Комисията приема тази препоръка. Не всички развиващи се държави разполагат с достатъчен капацитет да се справят с много от предизвикателствата, породени от изменението на климата, особено в областта на адаптирането. Добрият институционален капацитет в партньорските държави е предпоставка за осъществяването на конкретни действия за адаптиране. Този въпрос е допълнително подчертан от оценките на техническите нужди¹⁵, НОП и националните планове за адаптиране на НСРД и РМОД и се повтаря при честите искания за изграждане на капацитет и техническа помощ по технологичния механизъм на РКООНИК¹⁶. За да бъде отразена тази действителност, в Парижкото споразумение е поставен голям акцент върху изграждането на капацитет, свързан с климата, от развиващите се държави, а за развитите страни е поставено изискване да засилят подкрепата за дейности за изграждане на капацитет в развиващите се държави. Следователно изграждането на капацитет ще продължи да бъде важна част от бъдещата подкрепа на ЕС в сферата на действията в областта на климата. Същевременно делът на подкрепата, отпусната за изграждане на капацитет като част от дадено действие, може да бъде коригиран, за да се увеличи мащабът на действията за адаптиране, като се вземат предвид естеството на самото действие, географския му обхват, нуждите на бенефициерите и извлечените поуки.

2. Препоръка 2: Включване на извлечените поуки в бъдещи водещи инициативи за световно развитие

(Целеви срок за изпълнение: за други инициативи, финансирани от януари 2024 г. нататък)

При създаването на инициативи за световно развитие в бъдеще Комисията следва да включи поуките, извлечени от Световния алианс за борба с изменението на климата, и по-специално:

¹⁴ Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета: годишен доклад от 2022 г. относно прилагането на инструментите на Европейския съюз за външни дейности през 2021 г., COM/2022/578 final.

¹⁵ <https://unfccc.int/ttclear/tna>

¹⁶ <https://unfccc.int/ttclear/support/technology-mechanism.html>

а) да преразгледа целите, когато по време на изпълнението стане видно, че липсва достатъчно финансиране

Комисията приема тази препоръка и ще включи това съображение, което е от значение за глобалните инициативи „Екип Европа“, в актуализираните методически указания за инициативите „Екип Европа“.

б) да разпределя финансирането стратегически чрез прилагане на обективни критерии, които отчитат и финансовата подкрепа за същия сектор, получена от партньорските държави от други източници

Комисията приема тази препоръка и ще я изпълни, доколкото е възможно, по линия на географския подход на ИССРМС — Глобална Европа. Комисията би искала да подчертае също, че възможностите за полезни взаимодействия, също и с други донори, ще бъдат разгледани във възможно най-голяма степен.

в) систематично да анализира и документира доколко предвидените в бюджета разходи за действията са основателни

Комисията приема тази препоръка. Въпреки че съществува система за анализ на предвидените в бюджета разходи за действия, Комисията ще засили приложимите насоки и указания, по-специално по отношение на документирането на тази оценка.

Въпреки това Комисията подчертава, че макар в нормативната уредба да съществува ясно изискване разходите да бъдат разумни и да се правят в съответствие с принципа на добро финансово управление, за да бъдат допустими, делът на разходите за персонал или сумите, разпределени за една дейност, трябва да бъдат оценени на фона на целите на действието и обстоятелствата, при които то се изпълнява.

г) да повишава общата осведоменост относно инициативата посредством комуникационни дейности, насочени към държавите бенефициери и потенциалните донори

Комисията приема тази препоръка. Съгласно новите насоки за дейностите за комуникация и осигуряване на видимост на външните действия от 2022 г. по принцип не е разрешено създаването на специфични за проекта/програмата комуникационни канали — уебсайтове, профили в социалните медии, бюлетини и др., освен ако има конкретна и наложителна причина за тяхното създаване или поддържане. Комуникационните дейности във връзка с водещите световни инициативи за развитие в бъдеще ще се осъществяват в контекста на по-стратегически и целенасочен подход, прилаган в рамките на ИССРМС — Глобална Европа. Този подход, който се отдалечава от реализираната от партньорите комуникация относно отделните проекти към по-консолидиран подход, ръководен от делегациите на ЕС и централните служби на Комисията, ще се съсредоточи върху ключовите приоритети на ЕС, по-специално тези, посочени в стратегия за Global Gateway от 2021 г. Този подход, който има за цел да гарантира осведомеността, разбирането и възприемането на и за ЕС, както в ЕС, така и в партньорските държави, е съизмерим с мащаба и обхвата на нашите устойчиви инвестиции, като се съсредоточава върху политически и насочени към обществеността комуникационни дейности на основата на данни, чиято цел е да осигурят въздействие. Ето защо съобщението относно водещите глобални инициативи, които са съобразени с тези ключови приоритети, ще бъде включено в по-широката комуникационна стратегия на глобално, регионално и национално равнище, например чрез използване на признати корпоративни комуникационни канали (уебсайтове, социални медии и др.) и установяване на подходящи партньорства с ключови личности, формирачи и влияещи на общественото мнение.